

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra får jag vördsammast föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring af kongliga förordningen angående förbud mot lotterier den 6 augusti 1881 att, efter hos Konungens befallningshafvande skedd ansökning, industrilotterier, under vissa, af Kongl. Maj:t bestämda vilkor, må kunna i riket inrättas.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 23 januari 1890.

Z. Larsson
från Upsala.

N:o 63.

Af herr **G. Jansson** i *Krakerud*, angående skrifvelse till Kongl.

Maj:t med begäran om åläggande för statskyrkans prester att hålla nykterhetsföredrag.

Hvarje verklig fosterlandsvän kan ej annat än glädjas öfver det myckna arbete, som på senare tid blifvit utfördt i afsigt att inskränka det skadliga bruket af rusgifvande drycker inom vårt land. Ty om något är egnadt att undergräfvä ett folks religion, moral och ekonomiska välstånd, så måste det omåttliga bruket af spirituösa drycker så få anses.

Arbetet för nykterhet har likväl hittills bedrifvits mera energiskt af enskilda medborgare, utan någon större uppmuntran från statens sida, om man undantager några af Riksdagen beviljade anslag. Det är menniskokärleken, som tagit arbetet om hand, och utan tvifvel är detta ett mycket godt förhållande; ty menniskovännen, drifven af en inre upprigtig grund-

sats, skyr ej något hinder, som kommer i hans väg, hvadan hans arbete också ofta krönes med framgång.

Men ett arbete för utbredandet af kännedomen om nykterhetens välsignelse är ofta förbundet med uppoffringar, som för den enskilde blifva alltför stora eller åtminstone betunga honom alltför mycket. Då frestelser att öfverträda måttlighetens bud så ofta och mångenstädes möta den svage och obepröfvade, är det behöfligt, att pligten och förmånerna af afhållsamhet från rusgifvande drycker ofta och träget inskräpas. Detta kan visserligen till någon grad ske genom spridandet af nykterhetsskrifter, men det talade ordet har i de allra flesta fall visat sig kraftigast och lämpligast, då man vill nå alla samhällsklasser. Hvad som därför egentligast och bäst behöfves, det är lämpliga nykterhetsföredrag af därför passande talare. Som dessa talare böra vara bildade och kunskapsrike män och det derjemte är af vigt, att de ega en samhällsställning och ett anseende, som kan skänka kraft åt deras ord, så inses lätt, att jemförelsevis få lämpliga nykterhetstalare finnas att tillgå samt att det skall vara förbundet med stora kostnader att underhålla äfven ett ganska ringa antal af sådane talare.

I betraktande häraf synes det mig att rätt mycket borde kunna vinnas för nykterhetens goda sak, om vårt lands presterskap toge verksam del i detta så viktiga arbete. Detta presterskap åtnjuter anseende för kunskaper och intager en framskjuten samhällsställning. Till presten blickar folket upp med förtroende och aktning samt, der han rätt sköter sitt kall, jemväl med tillgifvenhet. Detta förtroende, denna aktning och tillgifvenhet skulle ock i hög grad ökas, om presten mera verksamt ingrepe i nykterhetsarbetet. Derjemte böra presterna, hvilka aflönas för att de skola egna all sin tid åt arbetet på folkets förbättring i sedligt afseende samt tillgodoseendet af dess religiösa behof, kunna verka såsom nykterhetstalare utan någon särskild ersättning, och härigenom bereddes nykterhetsarbetet och dess vänner en stor hjälp äfven i ekonomiskt afseende.

Då jag anser att det för vårt lands framtid, vårt folks framåtskridande och det uppväxande släktets välfärd är utomordentligt viktigt, att nykterhetsarbetet bedrifves rätt kraftigt, helst då bränvinskonsumtionen i riket, enligt offentliga uppgifter, ännu uppgår till i medeltal circa 7 liter pr person (kvinnor och barn inberäknade), och då jag, på samma gång jag med glädje erkänner att många af vårt lands prester i detta afseende redan verka till stor välsignelse, vågar påstå att det stora flertalet af

presterskapet icke anser med sin kallelse förenligt att i detta afseende vidtaga några synnerligen kraftigt ingripande åtgärder, med mindre de från högre ort blifva dertill uppfordrade — tager jag mig friheten föreslå,

att Riksdagen ville ingå till Kongl. Maj:t med skrifvelse derom, att Kongl. Maj:t täcktes uppmana alla statskyrkans prester att hvar och en hålla minst ett nykterhetsföredrag i hvarje månad, helst å söndags-eftermiddagar, och detta icke uteslutande i kyrkorna, utan der så ske kan äfven å andra lämpliga samlingslokaler på olika ställen inom församlingarne.

Det utskott, som kommer att behandla denna motion, torde föreslå, vid ärendets pröfning, nödiga ansedda ändringar i motionens syfte.

Stockholm den 24 januari 1890.

G. Jansson.

N:o 64.

Af herr **J. Smedberg**, *om efterskänkande af eller nedsättning i den landtbrukaren C. M. Bergman i Yllestad Bakersgård affordrade betalning för Klaes Johanssons i Bossgården Vistorp återstående skuld till riksbanken.*

Sedan hemmansegaren Klaes Johansson i Vistorp Bossgården den 12 september 1885 från riksbankens afdelningskontor i Göteborg utbekommit ett afbetalningslån å 2,000 kronor samt lånet öfverflyttats på afdelningskontoret i Jönköping, fordrade sistnämnda kontor — då vid